

Negentien excellente koeien en twaalf honderdtonners werden er tot op heden gefokt door familie Vink uit Ottoland. Wat staat er aan de basis van het succes? ‘Een beetje verstand van fokkerij, goed op de dieren passen en niet onbelangrijk, een beetje geluk.’

Bestaat er een geheim? Je zou het bijna denken. Al tien jaar lang staat het bedrijf van Gerrit en Bart Vink uit Ottoland onafgebroken hoog in de lijst van bedrijven met het hoogste exterieurgemiddelde. Afgelopen jaar bleken de 13 vaarzen 1,53 meter groot en werden ze ingeschreven met 86,8 punten voor algemeen voorkomen. ‘Een geheim?’ Gerrit

Vink haalt de schouders op. ‘Ik denk dat het komt doordat we tijdens de ruilverkaveling begin jaren zeventig vaarzen kochten vanuit Noord-Holland. Achter deze koeien schuilde veel meer melkdrang, ze waren een stuk typischer. Daar hebben we nog steeds profijt van.’ Zijn zoon Bart Vink zoekt de argumenten meer in het heden. ‘Het fokdoel en de

manier van opfok hebben veel invloed op het exterieur. We gebruiken bovendien veel buitenlandse stieren. Die vererven doorgaans meer maat en een ander type dan Nederlandse stieren. Maar inderdaad, we werken inmiddels wel met doorgefokte koefamilies.’

Gesprekken aan de keukentafel met Gerrit (68), Geertje (65) en Bart (41) Vink zijn doervlochten met koeiennamen, stambomen en keuringen. Al 37 jaar is er onafgebroken deelgenomen aan de nationale keuring, zo heeft Bart uitgezocht. Bovendien reisde uit de stal van de familie Vink al driemaal een koe af naar de Europese confrontatie en is het aantal deelnames aan de regionale keuring van Hoornaar niet meer te tellen. ‘We beleven veel ple-

Bart Vink: ‘We melken liever laatrijpe vaarzen. Hoogproductieve vaarzen moet je hard voeren’

van 26 maanden en selectie vindt plaats op basis van de combinatie van de afstamming, productie en exterieur. ‘Vaarzen met een extreem hoge melkproductie verkopen we doorgaans, we melken liever laatrijpe dieren. Die hoogproductieve vaarzen moet je hard voeren, anders gaan ze er onderdoor. Omdat we veel grasland hebben stoppen we er liever ruwvoer in.’ Voor het voerhek ligt een rantsoen met onbeperkt kuilgras, acht kilogram aangekochte snijmaïs en twee kilo droge bietenpulp per koe. Het rantsoen resulteerde afgelopen jaar in een rollend jaargemiddelde van 9971 kg melk, 4,30 % vet, 3,44 % eiwit en een netto-opbrengst van 2820 euro. In de omgebouwde voerligboxenstal lig-

Dat goed op de dieren passen start bij de kalveropfok, die Bart voor zijn rekening neemt. ‘Eigenlijk begint het nog een fase eerder, bij de stierenkeus’, meent hij. ‘We hebben een hekel aan grote en zware kalveren bij de geboorte. Ik herinner me dat de kalveren van Jabot tien centimeter groter, langer en vooral zwaarder waren dan de andere, maar na twee maanden zag je geen verschil meer. Wanneer kalveren gemakkelijk worden geboren, halen ze die achterstand dankzij een snelle groeistart zo weer in.’ Sinds de aanvang van de superheffing krijgen de kalveren koemelk. ‘We hebben melk genoeg en we zoeken altijd een verse koe uit die veel melk geeft, zodat de gehalten wat lager zijn’, legt Bart uit. ‘Je moet uiteraard geen penicillinemelk of melk met een hoog celgetal voeren, dat veroorzaakt diarree, maar van paratuberculose hebben we geen last.’

Normaal gesproken komt er geen vreemde de kalverstal binnen om ziekten te voorkomen. ‘Kalveropfok is de basis van de veestapel. Je moet de kalveren beschermd opfokken. Daarom is misschien het allerbelangrijkste wel dat je de jongste kalveren in een andere stal huisvest dan het melkvee’, zegt Bart stellig. ‘We hebben een kleine openfrontstal voor de kalveren tot vijf maanden. Het temperatuurverschil met buiten is 2 graden. Frisse lucht is enorm belangrijk.’

Bart kan het tijdens de uitleg over jongveeopfok niet nalaten de voorouders van de kalveren en pinken te noemen. Dochters van Champion, STBVQ Rubens, Royleane Jordan, Stadel, Boss Iron en Lee passeren de revue. Vooral de laatste, Comestar Lee, krijgt een grote invloed in de veestapel. Al vijf jaar lang staat hij op het inseminatielijstje. ‘Hij past niet zozeer op de gemiddelde Nederlandse koe, daarvoor fokt hij te extreem, maar hier past hij perfect, wanneer je rekening houdt met de achteruier’, klinkt de stierenkennis door. Naast Lee staan nu CB Allen, Jocko Besne, December en Champion op het inseminatielijstje.

Dankzij de doordachte stierkeuzen moet dit de volgende excellente generatie worden. Bart blijft nuchter en houdt liever een slag om de arm. ‘Alle schakels in de opfok en fokkerij moeten wel kloppen. En bovendien, een beetje geluk heb je ook nodig.’

Jaap van der Knaap

Kalveropfok aan de basis

Bart Vink: ‘Fokdoel en manier van kalveropfok bepa len exterieur van je veestapel’

zier aan keuringen, maar ze zijn minder belangrijk dan vroeger’, geeft Gerrit aan. ‘Financieel word je er weinig wijzer van. Neem alleen de kosten van de veearts voor bloedtappen voor IBR en BVD. Bovendien zet de 21-dagenregeling het bedrijf op slot.’ Daarbij gaat het bij Vink niet zozeer om de afvoer van stierkalveren, maar vooral om de verkoop van vaarzen. ‘De jaarlijkse verkoop van 15 afgekalfde vaarzen is onze tweede tak, die vooral in de tijd dat de veiling in Bunnik nog bestond goed geld opbracht.’ Gerrit denkt met genoegen aan tijden dat topvaarzen twee- tot drieduizend euro opbrachten. ‘Helaas is het geld uit de sector verdwenen. Er is geen geld meer om voor goede vaarzen hoge prijzen te betalen. Daarnaast is de markt overvoerd door vee omdat er veel bedrijven stoppen.’

Hoge verzenen

In Ottoland melken de vijftig melkkoeien een quotum vol van 475.000 kg melk. Om het bedrijf ligt 33 hectare grasland terwijl er op afstand nog 15 hectare land beschikbaar is in de Biesbosch. De vaarzen kalven gemiddeld af op een leeftijd

Dora 206 (v. Boulet Charles), 90 punten, en Dora 210 (v. James), 89 punten

gen de koeien tevreden in met stro gevulde boxen. De ideale boxbedekking zorgt er in ieder geval voor dat er geen koe te betrappen is op een kale hak. Ook de dichte betonvloer lijkt de koeien niet te deren. Door een giergoot en een goede ventilatie is de vloer droog en zonder uitzondering lijken de koeien te lopen op klauwen met hoge verzenen. ‘Het beenwerk is in onze stal een sterk punt’, zo weet ook Bart en hij toont content de met 89 punten ingeschreven Dora 210. De Jamesdochter heeft glashard beenwerk en haar stamboom voert via Fatal, Sunny Boy en Marathon terug op de met 92 punten ingeschreven Rocketdochter Dora 124. ‘Eigenlijk vind je in al onze stambomen de stier Rocket terug. Dat was een van de eerste Holsteinstieren die we hier breed en uiteindelijk ook succesvol hebben ingezet.’

Koemelk aan de kalveren

Fokkerij blijft het onderwerp van het gesprek, maar terugkomend op de vraag wat het geheim is achter de inmiddels 19 excellent gefokte en twaalf honderdtonners reageert Gerrit dat fokkerij slechts voor een deel bijdraagt aan de resultaten. ‘Je moet een beetje verstand van fokkerij hebben, dat wel, en een dosis geluk. Vooral belangrijk is dat je goed op de dieren past.’